

27.05.2026

Høringsinnspill fra Visit Tromsø-Region AS til Kommunedelplan for klima, miljø og energi 2026–2035

Vi viser til forslag til Kommunedelplan for klima, miljø og energi 2026–2035 for Tromsø kommune, med høringsfrist 31.mai 2026 og takker for muligheten til å komme med hørings svar.

Om Visit Tromsø-Region

Visit Tromsø-Region AS, etablert i 2009, er et av Norges ledende destinasjonsselskaper med rundt 230 medlemsbedrifter fra ulike bransjer innen reiselivsnæringen, inkludert overnatting, servering, transport, opplevelser og formidling.

Eierskapet i Visit Tromsø-Region AS er fordelt mellom flere aktører, både private og offentlige. I 2019 ble Tromsø den første større byen i Norge som mottok det nasjonale merket for bærekraftig reisemål. Dette markerer et tett samarbeid mellom kommune, destinasjonsselskap og reiselivsaktører for å sikre at reiselivsutviklingen bidrar positivt til lokalsamfunn, bedrifter og gjester.

Innledning

Reiselivsnæringen er en viktig del av Tromsøregionens økonomi, med over 4 000 sysselsatte og betydelig verdiskaping. Samtidig medfører veksten økt press på natur, lokalsamfunn og felles infrastruktur.

Vår vurdering er derfor at reiselivets rolle bør synliggjøres sterkere i planen, både som bidragsyter til utslippsreduksjoner, som samarbeidspartner i gjennomføring av tiltak og som del av kommunens arbeid med klimatilpasning, naturforvaltning og sirkulær økonomi.

Overordnet innspill

Visit Tromsø-Region AS (VTR) støtter Tromsø kommunes ambisjon om å utvikle et klima- og miljøvennlig lavutslippssamfunn. For Tromsø som reisemål er ivaretagelse av natur- og bymiljø, reduserte utslipp, trygge lokalsamfunn og velfungerende infrastruktur avgjørende for langsiktig verdiskaping og attraktivitet.

VTR registrerer samtidig at reiselivsnæringen i begrenset grad er synliggjort som egen berørt næring og samarbeidspartner i planen, selv om flere av planens prioriteringer har direkte betydning for reiselivet.

Tromsø er et internasjonalt reisemål med høy aktivitet gjennom store deler av året. Dette gjør at tiltak rettet mot transport, sjøfart, luftfart, avfall, energi, naturbruk og besøksforvaltning må ses i sammenheng med reiselivsutviklingen. Planen viser at sjøfart og veitrafikk er de to største direkte utslippssektorene i Tromsø, med henholdsvis 40 prosent og 24 prosent av utslippene i 2024. Dette er områder hvor reiselivet både har påvirkning og mulighet til å bidra til løsninger.

Visit Tromsø-Region anbefaler at kommunen innarbeider et tydeligere gjennomføringsspor for reiselivet i planen, gjerne i samarbeid med Reisemålsledelsen, og også

spesifikt sammen med sentrale reiselivsaktører i Reisemålsledelsen, slike som Visit Tromsø-Region, Tromsø Havn og Avinor.

Transport, cruise og tilgjengelighet

Transport er et av de viktigste områdene der reiselivet kan bidra til utslippsreduksjon. Planen peker på behovet for transporteffektiv arealplanlegging, økt bruk av kollektivtransport, sykkel og gange, samt utfasing av fossilt drivstoff i varebiler, busser og tunge kjøretøy.

For reiselivet er dette særlig relevant for:

- transport mellom flyplass, sentrum og overnattingssteder
- nordlysturer, fjordturer og annen aktivitetstransport til lands og på sjøen
- leiebilbruk og vintertrafikk
- cruisepassasjerers transport på land
- transport til attraksjoner, distrikter og naturbaserte opplevelser

Planen viser til Tromsøs sentrale rolle som cruise-havn og logistisk knutepunkt, og behovet dette medfører for videre arbeid med landstrøm, lademuligheter og alternative drivstoff i maritim sektor. VTR støtter denne retningen. Cruise er en viktig del av reiselivet i Tromsø, og arbeidet med utslippsreduksjoner må følges opp i samarbeid mellom kommunen, Tromsø Havn og berørte reiselivsaktører.

VTR støtter også planens omtale av utslippsreduksjoner innen luftfart og behovet for tilstrekkelig energikapasitet i nøkkelområder.

For Tromsø som reisemål er tilgjengelighet avgjørende. Omstillingen må derfor også omfatte besøksrelatert transport. Tromsø trenger tilstrekkelig fossilfri energi, bedre utnyttelse av eksisterende nett og oppgradering av distribusjonsnettet i nøkkelområder som havner, flyplass og i sentrale områder for nordlysturismen og andre naturopplevelser. Dette er avgjørende for reiselivets omstilling. Mange reiselivsbedrifter ønsker å elektrifisere kjøretøy, busser og fartøy, men manglende nettkapasitet og ladeinfrastruktur er i dag en barriere, spesielt for turbusser.

Klimaendringer, reiseliv og behovet for helårig utvikling

VTR mener planen i større grad må synliggjøre at klimaendringene ikke bare er en miljøutfordring, men også en konkret omstillings- og beredskapsutfordring for reiselivsnæringen i Tromsøregionen.

Vinteren er i dag hovedsesong for reiselivet i Tromsø. Planen viser til at vintertemperaturen i Tromsø forventes å øke med om lag 4,5 grader, og at økt nedbør allerede gir mer krevende forhold når nedbøren veksler mellom snø og regn. Dette vil kunne gi mindre forutsigbare rammer for vinterbaserte opplevelser, krevende føreforhold, økt behov for sikkerhetsvurderinger og større belastning på infrastruktur og beredskap.

For sjøbaserte aktiviteter kan mer skiftende og krevende værforhold påvirke regularitet, sikker gjennomføring og tilgjengelighet til opplevelser på havet. På land kan endrede snø- og føreforhold, overvann og økt naturfare få betydning for ferdsel, transport og bruk av utfarts- og aktivitetsområder.

VTR anbefaler at klimatilpasning for reiselivet tas tydelig inn i planens videre oppfølging og tiltaksarbeid. Dette bør omfatte kunnskapsgrunnlag for klima- og naturfare i områder som brukes til opplevelser på hav og land, samarbeid om trygg ferdsel og beredskap, samt tilrettelegging for en natur- og klimamessig bærekraftig helårsutvikling av reisemålet.

Natur, forsøpling og ansvarlige besøkende

VTR støtter planens vektlegging av informasjon og holdningsskapende arbeid for å redusere forsøpling og plast på avveie. Et rent bymiljø, en ren kystlinje og ivaretagelse av naturen er grunnleggende for Tromsøs attraktivitet som reisemål. Planens mål om å redusere plast på avveie i naturen og på havet er derfor også relevant for besøksnæringen.

Reiselivsnæringen kan bidra aktivt gjennom informasjon til gjester, synliggjøring av ansvarlig ferdsel og samarbeid om konkrete tiltak. VTR anbefaler derfor at reiselivsnæringen tydeliggjøres som samarbeidspartner i tiltak rettet mot besøkende.

Avslutning

Visit Tromsø-Region støtter ambisjonen om at Tromsø skal være et klima- og miljøvennlig lavutslippssamfunn. For å lykkes må reiselivet være en tydelig del av løsningen.

Reiselivet kan bidra med omstilling, innovasjon, besøkskommunikasjon, databasert innsikt om reiselivsnæringen, miljøsertifisering og mobilisering av bedrifter. Samtidig må kommunen sikre nødvendig infrastruktur, tydelige rammer og gode samarbeidsarenaer.

Visit Tromsø-Region stiller seg positiv til videre dialog om hvordan reiselivsnæringen kan bidra til at Tromsø når sine klima- og miljømål, samtidig som reisemålet utvikles på en bærekraftig og klimarobust måte til beste for lokalbefolkning, næringsliv og besøkende.

Med vennlig hilsen

Lone Helle

Daglig leder

Visit Tromsø-Region AS

Inger-Lise Brones

Rådgiver bærekraft og samfunn

Visit Tromsø-Region AS